

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér (8 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... " 16.— nyolczad oldal " 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

DESSEWFFY SÁNDOR

csanádi püspök.

Meghalt. Az emlékezet örzi nevét. Ennek a kegyeletes emlékezetnek adózunk akkor, midőn az elhunyt főpásztor életét rövid vonásokban megrajzoljuk.

A esetneki és tarkeői Dessewffy-család tarkeői ágából származott, 1834-ben született. Eletének minden mozzanatában hű kifejezésre jutottak az öröklött magyar természetnek nemes vonásai: az egyházhoz való hű ragaszkodás, rajongó hazaszeretet, tántoríthatlan hódolat a fölönt király iránt. Még végrendeletében is a haza sorsa fölött töpreng, «mert elfeledte azt az igazságot, melyre a történelem tanít, hogy hazánk csak a katolicizmusban és az által lehet nagy, erős és dicső». Theológiai tanulmányait Budapesten végezte és 1857-ben pappá szentelik. Szigorú kötelességtudással élt szent hivatásának mint segédlelkész, udvari pap, theológiai tanár, plébános, később mint kanonok és ezen minőségében előbb mint a kath. képző igazgatója, majd a kassai egyházmegye főtanfelügyelője.

Egyformán benső szeretettel és megeddélssel végezte a reá rótt feladatokat. Megnyerő nyájassága, következetes papi jelleme megkülönböztetett tiszteletet és becsülést ébresztettek személye iránt mindazokban, akikkel érintkezett.

Kassai kanonok korában kiváló érdemeit a tanügy terén szerezte. Itt az iskola gondoskodásának legfőbb tárgya. A kath. képzőnek igazgatója volt.

Ezenkívül mint az iskolaszék buzgó és lelkiismeretes tagja, örömmel látogatta az iskolákat. És mint főtanfelügyelő, nagy oda-

adással gyámolította a vidék szegény hitközségeinek iskoláit. A tanítókat becsülte és tisztelte, ügyes-bajos dolgaikban atyai szeretettel gyámolította őket. Kassai munkaköréből jutott a csanádi püspöki székbe 1890-ben. Egyházmegyéje nagy örömmel fogadta őt. Mint püspök szélesebb körben és így nagyobb befolyással érvényesítette egyházas és hazafias buzgalmát. Egyházi, iskolai, irodalmi és művészeti célokra százezreket áldoz. A szegedi kir. kath. tanítóképző fölött már-már lélekharangot kongatnak, midőn mint főpásztor átveszi az egyházmegye gondozását. Dessewffy püspök első teendőjének ismeri a színmagyar-ság egyik főfészkében fönntartani a kath. tanítóképzőt. Nagy áldozatokkal a kor színvonalára emeli az intézetet minden tekintetben; sőt kath. tanítónőképzőt is szervez Szegeden, hogy az a délvidék leánygyermekéi számára keresztény szellemű magyar tanítónőket képezzen.

De főpásztori tevékenysége ebben nem merült ki. A kultura minden terére kiterjedt az ő nemes lelkének munkája.

Mint a nagyra hivatott emberek általában, tevékenységének zsinórmértékeül a maradandó becsü tartalmat, a nagystilű eredményeket tekintette.

Hiveivel 1893-ban római zarándokútra kel, hogy a magyar hitek szeretetének melegét fokozza a pápai trón iránt. Szent Gellért emlékének a kilencszázados évforduló alkalmából fényesen sikerült velencei zarándoklattal áldoz.

Széleskörű tevékenysége maradandó alkotásokban örököltette meg emlékét. És ezt az emléket megőrizzük szívünkben, mint az egyházhoz való hűségnek és a magyar hazához, a királyhoz való törhetetlen ragaszkodásnak el nem halványuló élő példáját.

Ember Károly.

A racionalista kor.

Jelenlegi tudálekos korunkban a nép hivatott vezetői háttérbe szorultak és helyüket, szerepiüket átengedték a racionalistáknak, kik vajmi keveset tesznek, hogy az anyagiságba sülyedt emberiségben eszményibb gondolkodást s eszelekvést ébresszenek és keltsenek föl, mert az igazi feneseget eszméket elfogják, a vezérlő eszménykepeket elhomályosítják s az emberiséget az erkölcsi elvezetek karjaiba dobják, azaz dobták.

Hol találunk ma ideális embert? Azok is, kik jelenleg vannak és léteznek, eltörpülnek a mult nagyságai mellett, mert hiányzik belőlük az igaz, egyedül üdvözítő hit. A vallástalanság pedig böjesége az eszméknek nem lehet. A racionalista kor eszméi nem a hitből táplálkoznak, hanem egyedül s kizárólagosan a tudásból, amiért is ezek az eszméknek torzszülöttjei. A tudáson alapuló eszmék nem hivatvák az emberiség szellemi és lelki életét irányítani és ha mégis ezt célozzák, úgy a munka nyomában halad a fölfordultság, elégedetlenség, kétségbeesés, öngyilkosság. Napról-napra bizonyosságot szerezhettünk erről. És mi hitvallásos tanítók, a nép hivatott vezetői, Sainassa bíboros-érsekiünk szerint titkos erők, nagy s megbocsáthatatlan mulasztást követünk el, ha nem törekszünk a jelen kor sivár, üres eszméit kiküszöbölni, hogy helyükbe hitből fakadt, lelkét, szellemét irányító eszméket plántáljunk.

Az iskoláknak valódi föladata a valláserköles nevelés mellett ismeretet nyújtani, mert szem előtt tartandó az ember általános s különös rendeltetése; ezen rendeltetéseknek megfelelőleg természetesen a fölébresztendő eszméknek is két forrásból kell táplálkoznok, t. i. a hitből és tudásból. Való, hogy az emberiség különleges rendeltetésének elérésére minden lehetőt elkövetnek a tudáson alapuló, egyoldalú eszmékkel, míg az általános emberi rendeltetés kellő betöltésére az eszmék szunnyadoznak. Csak így jöhetett létre a világrendet, istent tagadó, hazátlan szociáldemokratikus irány, mely ma a népnek milliónyi tömegét mondhatja magáénak. E sok milliónyi ember esakis azért térhetett le a helyes ösvényről, mert lelkét, szellemét a tudáson alapuló eszmékkel bástyáztuk körül, s küszöbön már az a kor, amelyet Madách Imre «Az ember tragédiájában» az örvendő Luciferral következőleg szemléltet:

A régi eszmék többé nincsenek,
Nem kisszerű volt-e a hon fogalma?
Előítélet szülte egykor azt,
Szűkkeblűség, versengés védte meg.
Most már egész föld a széles haza,
Közéül felé társ már most minden ember
S a csendesen folyó szép rend fölött (?)
Tisztelevé áll örül a tudomány.

Nem tagadhatja senki ennek szomorú valóságát. Ime! idáig jutottunk a tudásból fakadt eszmékkel. E kor bekövetkezésének okát másban hiába keressük, mint abban, hogy ma ritka

embernek eszményképe: a megtestesült szelidség, alázatosság, igazság, maga Jézus Krisztus. Hol találunk ma embert, ki eszelekedeteink központjaul Istent tüzi ki és aki a felebarátaival való érintkezésében csak Isten dicsőítését, magasztalását célozza, továbbá aki a szerencsétlenségben Istenben való bizalmát megőrzi és aki a legnagyobb sorscsapásokat, legerősebb megpróbáltatásokat Istenben való megnyugvással fogadja? Az ilyen ember a mai korban ritka, mint a fehér holló, pedig mily boldogság lehet az, ha éltünk alkonyán reménnyel adhatjuk vissza Isten képmását, lelkünket a Teremtő kezébe.

A hamis, semmitmondó eszmék egész raja létezik, amelyek nemhogy boldogítanak, hanem a kétségbeesés tengerébe sodorják az emberiséget. E hamis eszmék nem képesek magasabb műveltséget fölézni, hanem ellenkezőleg lesüllyeszti az emberiséget a legközönségesebb gondolkodásba. Vigasztalan, sivár érzelmeket fakasztanak.

Nem kevésbé ártalmas korunk üres «realizmus», mely eszméket megint nem ismer és nem akar ismerni. A realizmus alapelvek («neveljünk a praktikus életnek») azon szomorú következményei vannak s lesznek, hogy iskoláinkból kidobjuk az eszméket képző eszközöket s módokat, aminek következtében] a lélek elsatnyul, az érzelmeik eltompulnak s lelki erőink szétforgácsolódnak és így nemhogy praktikus embereket nevelnénk, hanem nevelünk egy sokat tudó, de semmihez nem értő, üresfejű generációt, mely minden fölségesre való támasz nélkül elfajul.

A jelen, racionalista kor hangzatos eszméi: feminizmus, szabadtanítás, szabadelvűség, szabadkőművesség, nemzetköziség és még számtalan más, melyeket a liberális, az elfajult napisajtó és a helyes ösvényről letért regényirodalom a nép legszélesebb rétegében terjeszt. A szilárd hitű, meggyőződéses vallású keresztény társadalom azonban kezd öntudatra ébredni és a keresztény világnézet és a hazafias gondolkodás e halálos ellenségeivel fölvette már a harcot, de győzelmi babért csak úgy fog aratni, ha a hitvallásos tanítótság is zászlója alá sorakozik azon céllal, hogy oly nemzedéket nevelünk a keresztény társadalom számára, mely ilyen hamis eszméket nem fogad be s nem ismer el, mert meg van győződve, hogy csakis a krisztusi hiten alapuló eszmékkel fogja földi s mennyei célját elérhetni. Terjesszünk a nép körében keresztény irányú könyveket és ezt annál könnyebben elérhetjük, mert a «Szent-István-Társulat» olesó tagsági díj fejében ezer, meg ezerszámsra fog ilyeneket rendelkezésünkre bocsátani. Iskoláinkból kiküszöbölendőknek tartom az olyan olvasókönyveket, melyek csak tudást s ismeretet akarnak nyújtani. És számtalan ilyen olvasókönyv forog közkezen. Ezekből mind hiányoznak a fönséges eszméket szemléltető olvasmányok.

mert nem tartalmazznak a szentek életéről leírásokat. Ha ideálisak akarunk lenni, csakis a multak nagyságainak példáiból tanulhatunk idealizmust. Azért, k. kartársaim! ily irányú munkásságra föl! A legközelebbi alkalommal a tudáson alapuló helyes eszmék fontosságáról nyujtok egy-két ismertető s bizonyító szót. *St. I.*

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Pályázat. 114.043. szám. A néhai dr. Haynald Lajos kalocsai bíboros érsek úr által ő cs. és apostoli kir. Felsőjeik mennyegzőjének, valamint az ő belső titkos tanácsosi kineveztetésének 25-ik évfordulója alkalmából az egyházi zene előmozdítására tett, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kezelésére bizott alapítvány kamataiból egy évi 600 koronás zenészeti ösztöndíjra ezennel pályázat hirdettek. Pályázhatnak minden magyarországi illetőségű egyén, ki az egyházi zenében jeles előmenetelt tud kimutatni. Az ösztöndíj elnyerésére irányuló és a kalocsai érsek úrhoz intézett folyamodványok bezárolag az 1908. évi február 1-éig Kalocsára küldendők. Folyamodók kérvényeikben okmányokkal bizonyítsák: életkorukat, mire nézve keresztlelél melléklendő, továbbá vagyoni helyzetüket, végzett tanulmányait és a zenében elért haladottságukat. Jelöljék meg továbbá a pályázók azon utat és módot, melyen a kért ösztöndíjat maguk tovább képzésére fölhasználni szándékoznak. A pályázóktól mint pályamunka kívánatik: egyházi stílusban alkotandó egy négyszólamú férfikarra és önálló (obligát) orgonakisérettel szerkesztett teljes mise. Az ösztöndíj élvezete három egymásutáni esztendőre terjedhet, sőt kivételes esetekben továbbra is meghosszabbítható. Az ösztöndíjat elnyerő komoly továbbképzése tanuságául évenként, míg az ösztöndíjat élvezi, egy rövid egyházi éneknek megzenésítését tartozik a kalocsai érsek úrnak bemutatni. Az ösztöndíj adományozását a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium és a kalocsai érsek úr által kijelölt szakbizottság meghallgatásával a nevezett érsek úr gyakorolja. Budapestén, 1907. november hó 8-án. *A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.*

EGYESÜLETI ÉLET.

Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács ülése. I. Szakosztály. A tanács nov. 28-án tartott gyűlésen az első szakosztály ülését *Fetsér Antal* püspök vezette, mely a katolikus tanítók rendtartási szabályzatának és az utasítások végleges elkészítésével bizott meg. Elnök felhívja a bizottság figyelmét a fegyelmi és rendtartási szabályzat kiváló fontosságára, azért óhajtáná, hogy ezzel a gyűlésben feltétlenül végezzenek. A katolikus iskolák önkormányzatának életkérdése, hogy e szabályzat még a folyó tanévben hatályba léphessen. *Dreisziger Ferenc* terjesztette elő azután a hatalmas munkálatot, melyet kivüle *Zund Péter* elnökletével *Petrovác József* lovag és *Ember Károly* lovag tagokból álló bizottság szervezett. Különösen nagyfontosságú, hogy az új szabályzat szerint a szentszéki iskola tanácsülésén a tanító fegyelmi ügyének tárgyalására úgy maga a tanító, mint védője megjelenhet, felvilágosítást nyujthat és a vád ellen védelmélt előadhatja. *Baksay Károly* dr. az eljárás módozatait világosabban kívánja meghatározatni. *Fetsér* püspök elnök ezirányban módosítást indítványoz, melyet elfogadnak. *Dreisziger* Ferenc az újítások előnyeit ismerteti. A tanítóból kiirtjuk az elkeseredés fullánkját azzal, hogy kérdés és védelem nélkül többé nem lesz elítélhető. Sok surlódást is megszüntetünk ezzel az úgy javára. *Bertalan Vince*, *Tóth Géza*, *Würth Gábor* és *Barabás György* hozzászólása után az előadó javaslatát fogadták el. *Számborovszky Rezső* örömeinek ad kifejezést a javaslat kiváló jogerzése felett. Az egyház jogait

épségben tartja, de a tanítóknak is megadja az őket megillető jogokat. Módosítást nyujt be a 21. §-nál, a 150. §-nál kívánja, hogy a karácsonyi szünét 4 nap helyett január 2-ig terjedjen. A 184. §-hoz azt fűzi, hogy a 4. pont, mely így szól: «A készpénz járandóságot könnyű szétosztani» — töröltessék, mint felesleges, mert a fentebbi pont világosan megmondja, hogy az állás jövedelméből annyi 12 rész esedékes, ahány hónapot állásában eltölt a tanító, végül az osztályzatok módosítását kérte. A bizottság a fegyelmi szabályzatot kitarító munkássággal befejezte. II. Szakosztály. A második szakosztály *Wajdics Gyula* apátkanonok, pécs-egyházmegyei főtanfelügyelő elnökletével a katolikus nem magyar tannyelvű népiskolák tantervét tárgyalta. Az előterjesztett javaslatot *Machovich Izidor* főtanfelügyelő elnökletével *Ember Károly* lovag, *Göndör Károly*, *Mihálicsa János*, *Riszpler Rezső* és *Zelliger Arnold* fektette. A bizottság tervezetében a fősúlyt arra fektette, hogy a tanterv irányelvei valláserkölesi és hazafias alapokon nyugodjanak. Kellő figyelembe vették az idevonatkozó törvényeket és miniszteri utasításokat. A szakosztály több hozzászólás után elfogadta a javaslatot, melynek használhatóságát a gyakorlat már is szentesítette. III. Szakosztály. A harmadik szakosztály dr. *Baksay Károly* elnöke mellett tartott ülést. Itt *Szentiványi Károly* az Országos Keresztény Szövetség igazgatója tett előterjesztést a katolikus tanítók keresztény szociális tevékenységének szervezetéről, mit a szakosztály elfogadott, mert ezáltal a tanítóságot nem politikai pártba akarja szorítani a Katolikus Tanügyi Tanács tekintélyével, hanem irányt mutatni, mint kell a tanítónak közremunkálni gazdasági és szellemi tekintetben a népjólét érdekében a haza javára. *Györffy János* szemléltető történelmi képek csoportozatára nyujtott be javaslatot, mit a szakosztály elfogadott. *Gerely József* lovag a képekre hívja fel a figyelmet. *Ember Károly* lovag a felnöttek oktatásának tervezetét terjesztette elő. Ismerteti azon nagy harcokat, melyeket a nemzeti eszmékért lelkesülő tanítónak és lelkésznek kell vívnia a nemzetközi kozmopolita áldudósokkal szemben, kik tudásukat az erkölcs s hazafiság meglazítására használják fel. A tervezetet a szakosztály egyhangúlag elfogadta. Végül előterjesztette *Ember Károly* lovag a mai javaslatokat, amelyről mult számunk első cikke szólott. A Kath. Tanügyi Tanács örömmel fogadja az eszmét és átteszi az Országos Katolikus Iskolaegyesület központi igazgatóságához. — *A délutáni nagygyűlés.* A délutáni Katolikus Tanügyi Tanácsülés elé már teljesen kész munkák kerültek, melyet gróf *Zichy Gyula* védőelnök ur vezetett. Jelentette az ülés elején, hogy gróf *Apponyi* igen szívesen fogadta *Ember Károly* lovag, világi elnök eszméjét, hogy a nem állami tanítók fiait évenként nagyobb ösztöndíjban részesüljenek tanulmányaik alatt. *Dreisziger* Ferenc alapos indokolás kíséretében mutatta be a katolikus tanítók fegyelmi és rendtartási szabályzatát, melyet a bizottság a kalocsai, székesfehérvári és váci szabályzatok figyelembevételével készítet el. A Tanács egyhangúlag elfogadta a tervezetet és megerősítés végett a nm. püspöki karhoz terjeszti fel. *Györffy János* javaslatára a Tanács a kultuszminiszterium által kiadandó történelmi képekre elfogadta előadó előterjesztését. A javaslatot közölni fogjuk. *Gerely József* előterjesztést tett a tankönyvek jóváhagyására vonatkozólag. A törvény és a Tanács álláspontja között lényeges különbség nincs, mert a pedagógiai szükséglet ugyanaz. Bibliai szemléltető képek beszerzését óhajtja. *Ember Károly* lovag a felnöttek oktatására vonatkozólag javasolja, hogy az egyes hitközségekben a pap és tanító egyetértő közös akarattal az Országos Katolikus Iskolaegyesülettel kapcsolatban valósítsák meg az oktatást. Az oktatás kéttagozatú legyen: alsó és felső tagozatú. A hallgatók tetszésük szerint fizethetnek díjat a beszerzendő anyagok fedezetére, a helyi körülményekhez képest. A Katolikus Iskolaegyesület erkölesi és anyagi támogatásban részesíti a mozgalmat. A kiváló buzgalmat tanúsító tanítókat jutalmazza. A szükséges didaktikai elveket és vezérkönyveket egy bizottság állítja össze. Különösen

a falu népére hívja fel a figyelmet, amely leginkább rászorult a művelődésre, jóakarátú irányításra. Amely szívet-lelket nemesítő az igaz tudomány, oly sorvasztólag hat a hamis lapokon nyugvó tudás. Tudásunkat áldozzuk fel Istenért. Hazaért, a magyar nép boldogulásáért! A helyesléssel fogadott előterjesztés után több indítvány tárgyaltott, mire gróf Zichy Gyula püspök, védő-elnök úr Isten áldását kívánja a fáradságos munkára, az ülést berekeszti. *Urbányi.*

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat újabb kiadványai. Epen most jelent meg G. Büttner Julia Kedves történetek c. kötete fiatal hölgyek számára. A művelt fiatal leányoknak általánosan szeretett írónője e könyvével is sok új örömet szerez a fiatalságnak. Mert e bájos, üde történetkéket róluk és nekik annyi finom érzéssel, nemes fölfogással és olyan meleg szeretettel írta meg, mely visszhangot fog kelteni minden finom érzésű, nemes gondolkodású magyar leány szívében. Azért e kedves könyvnek, melyben a szív és ész oly gyönyörű összhangban találkozik, minden művelt ifjú leány olvasztalanul helyet kellene foglalnia. A kiadó Szent-István-Társulat elismerés illeti, hogy az eddig kiadott s gondosan megválogatott, becses ifjúsági olvasmányok sorozatát a «Kedves történetek»-kel gazdagította. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében, Budapest, IV., Keckeméti-utca 2. sz. Ára az izléssel kiállított kötetnek 2 korona.

Új világ. Írta Sziklay János. Nem csak szórakoztató, érdekesen fejlődő meséjével és a kellemes olvasmány érzékeny jeleneivel, hangulatképeivel hat ez az ifjúsági regény, hanem tanulságos és természeti képeinek leírásával nem kevésbé, mint azzal a modern szellemű irányával, hogy a túltengő ugynevezett értelmiségi pálya helyett a magyar ifjúság, de természetesen arra termett ifjúság keresse a technikai és iparospályákat a boldogulást. Ebben a tekintetben valóságos irányregény, amelynek tendenciája azonban legkevésbé sem tolatodik ki, hanem megtestesül a regény ifjú hősnéinek tetteiben és gondolkodásában. Egy jobb módhoz szokott fiú a főhőse a regénynek, aki atyja halála után az árvaházba jutván, ott a természetben fölébredt gondolkodás, valamint egy értelmes iparos utmutatása és példája útján korán a maga értékének és a munka becsének tudatára jutván, eltökéli, hogy tanult iparossá lesz. Az író sok érdekes megpróbáltatáson, lelki harcra és kalandon keresztül vezeteli hőst, akinek lelki fejlődése is nyomról-nyomra bentakozik előttünk, míg végre célját eléri. Lelki erejét pedig vezetői törhetetlen vallásos érzése, az isteni Gondviselésben való bizalma, amelyet a regénynek másod-hősnője, az ifjunak testvérhuga női természetének finom megnyilatkozásával is szít és növel benne. Kivülök igen jó alak benne egy igazi népeletből vett, jólelkű, egészséges gondolkodású cselédleány, a kapzsi rokonok, egy becsületes, modern műveltségű gyáros, a kissé rideg, de jóindulatú árvaházi igazgató, az apácaiskola böles élettapasztalattal működő fejedelemasszonya stb. Ki kell még emelnünk az előadás elevenségét, a nyelv színes-ségét, amelyek az ismert szerző előbbi ifjúsági iratainak, kivált a Magyar Szívek is kiváló előadásbeli tulajdonságai. *Ára szép vászonkötésben 2 kor. 40 fill.* Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, Keckeméti-utca 2. sz. A karácsonyi könyvtárcsoporthoz megjelent ezen újabb kiadványok terjesztésére ezennel felkérjük olvasóinkat és az iskolák, intézetek tanítóit.

Tudományos ujdonságok. A Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának közleményei sorában legújabbban két igen érdekes tanulmány jelent meg. Az első dr. Prónai Antal emlékezéséde Csaplár Benedek fölött, a második pedig Pór Antalnak, a magyar Anjouk érdemes történetírójának tanulmánya De-Surdís II. János esztergomi érsekről, Nagy Lajos királyunk jeles diplomatájáról. Prónai emlékezéséde szűk kereté-

ben igen plasztikus képet festett arról a félszázadosnál hosszabb állandó munkáról, mellyel Csaplár Benedek oly önzetlenül s oly fáradhatatlanul szolgált rendjét s a magyar kulturát. Bemutatja az egyszerű tanárt, minden hazafias és katolikus társadalmi mozgalom ernyedetlen szorgalmú munkását s főképen hosszasan időzik a lelkiismeretes tudósna. Részletesebben szól Csaplár-nak még tudósok által is alig ismert főművéről: a Révai-életrajzról, mely egyike a magyar irodalomtörténet leg-becsesebb alkotásainak. Pór Antal egy olyan esztergomi érsekről írt derék tanulmányt, a kiről — bár korának Európaszerte ismert jeles diplomatája volt — írónk eddig össze-vissza pár sort tudtak. Most először kiadott oklevelek közlése rekeszti be az Anjou-kori magyar történelem szempontjából igen érdekes füzetét. Prónai tanulmányának ára 80 fillér, Pór Antalé 1 kor. 20 fill.: mindkettő megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében. (IV., Keckeméti-utca 2.)

VEGYESEK.

Püspöki tanácskozmány és a kath. iskolaügy. A nagymélt. püspöki karnak f. évi október hó 24. és 25-iki tanácskozmányából utasítás érkezett az Országos Kath. Tanügyi Tanácshoz, hogy az 1907. évi XXVII. t. c. §§-nak végrehajtásával szükségessé vált többrendbeli intézkedéshez javaslatokat készítsen és azokat terjessze be, hogy a f. évi dec. hó 19-én tartandó püspöki tanácskozás azokat tárgyalhassa. A Tanács nov. 28-án Zichy Gyula püspök védőelnök vezetése alatt tartott ülésében minden utasításnak eleget tett. A Tanács benyújtotta a kath. tanítók fegyelmi szabályzatát, beterjesztette a nem magyar tanítási nyelvű kath. iskolák tantervét és ehhez a tankönyvek és tanszerek hivatalos jegyzékét, véleményét adott a történeti szemléltető képek, valamint a miniszter által a magyar nyelv tanításához kiadott tanterv ügyében. Mindezeket az e hó 19-ére összehívott püspöki tanácskozmány tárgyalni fogja, hogy az államsegély kérését az egyes iskolák részéről többé semmi sem akadályozza.

Népiskolai Tanügy, az Egerben megjelenő kath. lapársunk a Tanács világi elnökének a tanítók érdekében tett indítványáról a következőket írja: «Az Országos Kath. Tanügyi Tanácsnak november 28-án ülése volt, amelyben az az indítvány hangzott el, kérje meg Tanács a kultuszminisztert, hogy addig, míg a nem állami tanítók ellátását az államiakéval egyenlővé teszik, vegyen föl a költségvetésbe bizonyos összeget a nem állami tanítók felsőbb iskolába járó gyermekeinek ösztöndíjazására. A Tanács az indítványt elfogadta és ezzel egyrészt a nem állami tanítók egyhangú óhaját, másrészt a méltányosság olyan követelményét fejezte ki, amelynek teljesítése — azt hiszem — nem ütközik akadályokba. A nem állami tanító nehezebben jut városelyre, mint az állami, több gondjába és áldozatába kerül tehát gyermekeinek alsóbb- és középfokú tanítása is. Ebben a tekintetben is hátrább áll tehát az anyagiakban az állami tanítónál, holott a törvény csak az ellátásban tesz különbséget és nem egyúttal a külső helyzetben is. Ez okolja meg tehát a nem állami tanítók részéről a kérelmet, de ez egyúttal a méltányosság parancsolta ok is. A nem állami tanító nagyobb részét teszi annak a társadalmi rétegnek, amelynek gyermekei a szellemi pályákra rá vannak kényszerítve: állami érdek is tehát, hogy ők gyermekei kiképzésében gyámolítsák, kiegyenlítettül egyúttal azt a különbséget, amelyet az érdekeltektől távol álló okok tanító és tanító között fölláttotak. A kérelem teljesítése pedig — azt hiszem — már csak azért sem lesz nehéz, mert az állam különben is évről-évre áldoz összegeket szegényebb tanulókat támogatására: nincs tehát elvi szempont sem, amely a nem állami tanítók óhaját útjában állana. Örömmel üdvözlöm azért az indítványt és a Tanács határozatát, és csak azt kívánom, hogy a határozatot mielőbb tett is kövesse.»

B. L.

Iskolai könyvtár Bánk. A katolikus és haza-

fias szellemű népművelés ismét egy forrással gyarapodott. *Bánk*, veszprémmegyei helységben 200 kötetből álló ifjúsági könyvtár létesült a róm. kath. iskolával szerves kapcsolatban, a község érdemes kántortanítójának: *Babics* Kálmánnak lelkes buzgalmából. Örömet regisztráljuk e hirt. példaadásul tanítóinknak, a kikre javarészen vár a hazai népművelés nagy munkája.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A békei róm. kath. elemi tanodánál megüresedett kántortanítói állomásra pályázat hirdettük: 2 padlózott szobából álló lakáson, 1 zárt konyhán, 1 kamarán, 1 pincén, 1 istállón, 1 szinen, 2 ólon kívül I. tanítói jövedelme: kézpénzben a község pénztárából évenként a) mindennapi tanításért 420 kor., b) ismétlő oktatásért 40 kor., c) 3 kataszt. földszántóföld, d) földmégmunkálás vagy megváltása 60 kor., e) 100 kéve keményfarózse békei uradalomtól és 200 drb. rözse iskolafűtésre, f) legeltetési jog 2 szarvasmarhára, 3 lúdra, 4 sertésre illetve megváltása 18 kor.-val, g) 6 zsellér napimunkája. II. Kántori jövedelme: h) 10¹/₂ pozs. mérő búza, fizetik gazdák és uradalom, i) misealapítványok, stóla, ostsütésért 28 kor. Köteles osztatlan VI osztályú mindennapi és ismétlőiskolában tanítani, kántori teendőket végezni. Tannyelv magyar. A folyamodványok a csütörtöki plébániahivatalnál nyújtandók be. Személyes megjelenés előnyben részesül. Fizetésrendezés folyamathan van. A választás december 28-án délelőtt 9 órakor tartatik meg. *Iskolaszék.* 707 1—2

A szentendrei róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet két újonnan szervezett III. és IV. tanítói állásra. Javadalmazásuk: a hitközség pénztárából 100—100 kor., államsegélyből 900—900 kor. törzsfizetés. Lakbér címén 300—300 kor., mely összegben a város részéről járó föld- és failetmény ellenértéke is befoglaltatik, kertiletmény címén 20—20 kor. szintén a hitközség pénztárából. Tannyelv magyar. A pályázat határnapja december 27. Választás december 28-án. A csakis okleveles tanítókkal betöltendő állások elfoglalandók 1908. évi január 1-én. *Kada Mihály* iskolaszéki elnök. 701 1—1

A nagysúri (Pozsony m.) róm. kath. államilag segélyezett népiskolánál, a tanítónő távozása folytán, tanítói állásra december 29-ére pályázat hirdettük, mely 780 kor. évi előleges havi fizetéssel és egy öl fa járandósággal fizettetik: van szép, butorozott szoba és ezer koronára való kiegészítés iránti kérés, rögtön be lesz terjesztve januárban. Csakis férfitanító lesz megválasztva, az iskolaszék előleges megbeszélése folytán, ha a kántorfőtanítónak segédkezni tud, illetőleg itt ott helyettesíteni fogja, mellékeresetre is számíthat. Kötelessége a III. és IV. osztályt tanítani és felváltva, harmadik hónapont, az ismétlősöket. Tót nyelv ismerete szükséges. Az állás január 3-án elfoglalandó. Az itteni iskolaszékre címezett folyamodvány hozzám küldendő. *Sohajda Ignác* plébános. 708 1—1

Pályázat az ipolyszakállosi (Hont m.) magyar róm. kath. második tanteremhez okleveles hajadon tanítónői állásra. Fizetése 1000 korona, melyből iskolafentartó 500 koronával járul hozzá, a többi államsegéllyel kérik. Választás, melyre személyes megjelenés kívánatik, dec. 28-án délelőtt 11 órakor. Okmányok megelőzőleg ipolyszakállosi plébániahivatalhoz küldendők. 709 1—1

A zsikvai róm. kath. filiális kántortanítói állásra a

pályázat újra hirdettük. Javadalmazása: rendes lakás melléképülettel, 5 hold szántó, 1¹/₂ hold rét. Értéke 140 kor. Községtől 200 kor. Tandíjból 172 kor. 80 fill. Tandíjgabona értéke 54 kor. 20 fill. 16 m. fa értéke 64 kor. Párber 35 pozs. m. roz. Értéke 140 korona. Stóla 50 kor. Masegyebekből 82 kor. 90 fill. Kiegészítés kérik. Választás december 30-án d. e. 10 órakor. A pályázók kérvényeiket a kistapolcsányi plébánia hivatalhoz Bars m. küldjék. *Martincsek János* th. kanonok plébános. 710 1—1

Egri érseki megye.

Gyöngyöshalászon (Heves megye) megüresedett róm. kath. néptanítói állásra pályázni szándékozők kérvényüket 1908. január 8-ig intézzék iskolaszéki egyházi elnökhöz. Vezetendő mindennaposak II—III. vegyes, és vasárnapi ismétlők fiúosztálya. Javadalma: 1907. XXVII. t. cz. keresztülvitelég: 80 korona, előleges havi részletekben s két szobás lakás, konyha, kamra, kerttel. Az állomás azonnal elfoglalandó. *Elnökség.* 706 1—2

Erdélyi egyházmegye.

A brassói róm. kath. egyházközségnél a kántori (regenschori) állás lemondás következtében megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettük. Ez állás évi kézpénz fizetése 1613 kor. és 400 korona lakáspénz. Kötelessége a plébánia területén szokásban levő és az egyházi törvények értelmében előirt összes szertartásoknak az énekkel és orgonajátékkal közreműködni. A helybéli róm. kath. 6 osztályú fiúiskolában az énektanítást eredményesen végezni. A kiválóbb egyházi ünnepeken és más alkalmakkor a szentmisénél és ünnepi vespernyéknél az általa kötelezőleg szervezendő énekkart és a közreműködő városi zenekart önállóan vezetni. A szabályszerűen felszerelt folyamodványhoz következő okmányok esatolandók: 1. Keresztlevél. 2. Az egyházi és világi ének és zene tanítására valamint karvezetői alkalmazhatóságára vonatkozó okmány. 3. Bizonyítvány arról, hogy katonai kötelezettségének eleget tett, végre magyar honossági bizonyítvány. Pályázni ohajítók egyúttal figyelemzetnek, hogy a német nyelv ismerete előnyt nyújt. Pályázati határidő: f. évi december hó 15. déli 12 óra. A folyamodványok a brassói egyházközséghez címezendők. Nem kellőleg felszerelt folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak. *Neuzihrer Ödön* apát-plébános, egyházk. elnök. 663 3—3

Győri püspöki megye.

Pályázat a pátfalusi róm. kath. iskolánál újonnan szervezett osztálytanítói állásra. Javadalmazás: 1000 kor. butorozott szoba téli fűtéssel. Az ismétlőiskolások tanításért külön 100 kor. Tartozik a kántori teendőkben segédkezni. Pályázati határidő dec. 24. Az állomás 1908. január 2-án foglalandó el. A kérvények az iskolaszéki elnökhöz (Pátfalu, Moson m.) küldendők. 704 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A rajeci (Trencsén megye) róm. kath. öttanítós népiskolához férfitanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Jövedelme 800 kor., kertiletmény, új csinos lakás és törvényes korpótlék. Az új törvény szerinti fizetésemelés folyamatban van. A felszerelt kérvények, melyekben a nyelvismeretek megemlítendő, folyó évi december 27-ig *Baross Károly* esperes-plébános, iskolaszéki elnök címére küldendők. A megválasztott állomását azonnal köteles elfoglalni. 694 1—2

Trencsénpéteri (Trencsén vm.) plébániai hivatal róm. kath. okleveles kántortanítói állomásra pályázatot hirdet: fizetése 800 kor. melyből 400 kor. állami segély kérelmezendő, illetve kieszközlendő lesz. Lakás, melléképületekkel, kert és szántóföld. Kérvények plébániai hivatalhoz mielőbb, legkésőbb karácsonyig beküldendők. *Prihoda János* plébános. 702 1—1

A nészlenyi róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet felsővégi áll. segélyezett másodtanítói állomásra. Javadalma: 2 szoba, konyha, kamra, fűskamra: fizetés 800 kor., de az új törvény szerint ki lesz egészítve. Hat öl fa iskolaterem részére. Tanítónők előnyben részesülnek. Tót nyelv ismerete szükséges. Pályázati

határidő 1907. dec. hó 30., mely napon a választás is meg lesz. Kérvények iskolaszéki elnök címére küldendők. Missik Károly iskolaszéki elnök. 706 1—1

Pécsi egyházmegye.

Okorvöly főkközseg róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Javadalmazása díjlevel szerint két szoba, konyha, kamra s a szükséges melléképületek s 1/4 hold házikert. Minden pártól 1 mérő kötszeres vagy 6 korona és minden pártól 1 korona. Van 40 pár. Minden iskolásgyermektől 2 korona. Van 31 iskolás. Ismétlő oktatásért 42 korona, 3 öl hasábfá saját szükségletére. 13 kat. hold szántó föld saját művelésére. 1 hold rét, melyről a község lekasálja s behordja. 580 korona államsegély. A tanító köteles vasár- és ünnepnap német litániát tartani. A személyes megjelenés szükséges, hogy próbát tegyen. A kérvények helyv helyi (Baranya m.) plébániahivatalhoz küldendők. Pályázati határidő és választás december 28-án. Vidák József isk. elnök. 700 1—1

A kisvejkéi II.-ik sorszámú tanítói állomásra, mely a nagy- vallás- és közoktatásügyi miniszter úr előleges beleegyezésére államsegéllyel szerveztek, pályázat hirdettek dec. 18-ig. A keresztlevelemmel, oklevéllel, szolgálati bizonyítványokkal a honosságot igazoló okmányokkal felszerelt kérvényt a závodi Plébánia címére küldendők, pósta Kisvejke, Tolna megye. Javadalmát képezi: 1 szoba a legszükségesebb butorokkal, a második szoba konyha, 1/4 hold kert váltása fejében 120 kor. A hitközségtől havi előleges részletekben 400 korona, a fizetési megújítás 1000 koronáig államsegély útján keretik. Teendője: egyik tanteremben az I—II—III. osztályok vezetése az ismetlőiskola felváltva tartása. Kántortanítónak a kántorságban segédkezés, általában alkalmazkodás a püspöki kar rendszabályához. Magyar Miklós závodi plébános, kerületi esperes, mint iskolaszéki elnök. 695 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Az uzapanyiti (Gömör megye) róm. kath. anyaegyházi kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme: lakáson és házikerten kívül 810 korona, melyből 480 korona államsegély. Tartozik a mindennapi és ismetlőiskolásokat vallásosan nevelni és tanítani, minden kántori teendőt végezni s évenként a lélekszámot összeírni. Pályázók okmányait december 25-ig Meiszter György plébánoshoz Uzapanyitra (u. p. Felsőbalog) küldjék. Kiegészítés 1000 koronára kérelmeztetni fog. 693 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Juta (Kaposvár mellett) osztálytanítói állomásra december 25-ig pályázat hirdettek. Javadalmazás községi pénztárból 600 kor., államsegély 200 kor., 1000 kor.-ig kiegészítésért szintén államsegélyt kérelmezünk, egy-szobás butorozott lakás, fűtés, világítás, tisztogatás. Az I. és II. osztályt vezeti, kántori és zenei jártasság előnyt ad, valamint a személyes bemutatkozás is. Okmányok csak másolatban Hajós Gábor plébánoshoz Hetes (Somogy m.) küldendők. 692 2—2

A somogykiliti róm. kath. elemi iskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése 800 korona, mely államsegéllyel 1000 koronára egészítetik: egy butorozott szoba fűtéssel és tisztogatással. Csak okleveles nőtlen férfitanítók pályázhatnak. A megválasztott állását évszobben hasonlóval nem eserélheti fel: kántoriakban segédkezni köteles. Kérvények december 22-ig Horváth Pál plébános címére küldendők. 699 1—1

Jakohalmára azonnali belépésre a kántorság minden ágában jártas szűdést keresek. Fizetése havi húsz korona, ágynemű és mosáson kívül ellátás. Kovács István kántor. 703 1—1

Sárosmegyei róm. kath. tanító, kinek felesége IV. oszt. postamester nő, hasonló állású házaspárral cserélni óhajt. Esetleg 200—300 kor. ráfizetés-el is. Cim a kiadóhivatalban. 697 1—1

Okleveles katolikus fiatal segédtanító alkalmaztatik. Homokkomárom (Zalában.) Kántortanító. 693 1—1

Orgonahangok 900 énekkel, gyönyörű karácsonyi énekeket tartalmaz. Ára 3, 4, 5 kor. díszes kötésben. Karácsonyi társasjáték 40 fill. Tíz példánynál egy ingyen. Molnár József kántor Kunszentmiklós 682 2—2

Bold. Csima István, főkántor, országszerte ismeretes, kitűnő összeállítású, 250 válogatott, szabályos orgonakiséretű gyász- és éneket tartalmazó énekkönyve melyen leszál- litott áron (4 frt helyett 2.50 frt-ért) kapható az elhunyt özvegyénél Kiskunfélegyházán

691 2—4

Ujra kapható a

„Mária légy velünk“

című s 50 válogatott, jobbára új Mária-éneket tartalmazó könyv, díszesebb orgonakisérettel. Ára 3 korona bérmentve. Küldöm utalványra, vagy utánvétellel: de ez 55 fillérrel drágább. **Orgonazsebkönyv** I. rész K 1-50, II. rész K 1-20. A kettő együttvéve K 2-20. **Zámbó Károly** rk. kántor, Szeged 6. 671 3—3

Államsegély Kérvény és Mellékletei nélkülözhetetlen utmutató, kérvénymintákkal és mellékleti nyomtatvány írlapokkal 2 korona.

Tananyagbeosztási nyomtatvány

— az évi tanmenetnek osztályonkénti.

Részletes Tanterv-nyomtatvány

annak tantárgyankénti csoportosítással való elkészítésére szolgáló füzetekben a 6. vagy 5. együttes oszt. számára 2 K. 4. oszt. 1-80 K, 8. oszt. 1-60 K, 2. oszt. 1-40 K, 1. oszt. 1 korona előleges beküldése mellett megrendelhető

Gyerkes Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely. 682 3—8

Szőlőoltványok:

hiányok pótlására 2 éves dús gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres szőlőoltvány ezre — 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint. —

Fásoltványok:

Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépségihívával, eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Riparia Portalisra oltva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szilankamenka, Furmint, Sárféher, Mézes-fehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Harslevelű, Sauvi non, Bánati Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramoa. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredőres, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt. sima Rip. Port II. oszt. 5 frt. gyökeres Rip. Port. I. oszt. 16 frt. gyökeres Rip. Port. II. oszt. 10 frt. gyökeres 2 éves gyökerű 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénztét visszaadom. Tavasz szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár negyed-részt kérem beküldeni. **Hegyi bor:** siller, fehér — 50 korona, vörös 60 korona.

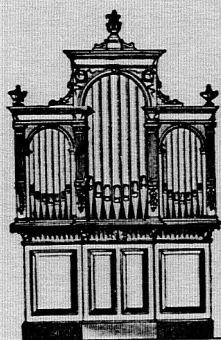
SZÉKELY I. JÓZSEF

Gyöngyös, Szent-Urbán-Templom.

698 1—20

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmo-
nium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom minden-
nemű templomi orgona-
és harmonium-készítésére
a legújabb légnomatú,
(pneumatikus) cső-rend-
szer szerint, igen jutá-
nyos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javí-
tásokat, tisztításokat és hango-
lásokat olcsón vállalok el jót-
állás mellett.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szer-
int és minden nagyságban pontos or-
gona-méretekkel templomok, szemináriu-
mok részére és mint gyakorló orgonák.
Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásra.
Tanerőknek s lekeszeknek különös
százalékengedmény. Árjegyzék ingyen
és bérmentes. Részletfizetés engedé-
lyezve. 796

Elismert csak elsőrangú műreme-
kek a valódi ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletfizetésére megegyezés szerint.

Nagyon ajánlatos különlegesség: Zimmermann-féle
iskolaharmoniumok 150, 170, 190 és 220 kor.

Zimmermann-cég képviselője Ausztria-Magyarország részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-u. 8.

A Zimmermann-féle
harmoniumok művé-

szieszen vannak han-

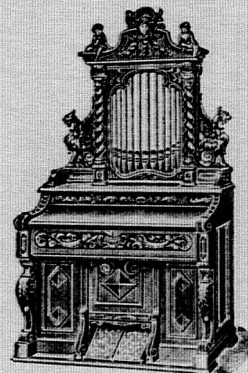
golva s mindenütt fel-

tűnést keltenek elra-

gadóan szép összhang-

:: jukkal ::

Képes árjegyzék ingyen.

:: Ujdonság ::

Pianino „Continental”

Nagyon elegáns elsőrangú pianino K 560.

☛ Csak a fenti cégnél kapható ☛
Prospektus ingyen. 456

Már megjelent!

Kedvezményes árak!

Karácsonyi duda-játék (Pastorale) C dur

ára 1 korona helyett 60 fillér.

Karácsonyi és újévi ajándékul

igen alkalmasak még a következő szép, hasznos és praktikus
egyházi zeneművek:

Hazafias Mária dalok I. (2 kor.), **II. legújabb** (2 kor.),
Mária-dalok I. (1 kor.), **II.** (1 kor.), **III.** (2 kor.), **IV.** (1 kor.),
V. (2 kor.), **VI.** (1 kor.). — **Miatyánk Üdvözlégy** (1 kor.).

Magyar dallamos ünnepi praeludiumok az összes
hangnemekből (4 korona).

Megrendelhetők a fenti kedvezményes árakban (a pénz előzetes
beküldése mellett) a szerző kollégánk címén: **Kontor Elek**,
Budapest, VII., Thököly-út 42. sz., II. em., 6. ajtó. (Ugyanitt világi
zeneművek is kaphatók.)

Épen most jelent meg!

::

Épen most jelent meg!

Minden tanítónak nélkülözhetetlen

VERŐ, A tornatanítás vezérkönyve

az új Tanterv és Utasítás szerint az elemi népiskolák számára, részletes
tananyagbeosztással és 350 ábrával. Ára egész vászonkötésben 2 kor. 40 fill.

Kiadja a **POLATSEK-féle könyvkereskedés, Temesvár**

Minden könyvkereskedésben kapható

631 5-5

Irodalmi ujdonságok.

A szociális tevékenység kézikönyve. Irta Dr. Borovicsényi Nándor. Ara füzve 450 K.

Sujánszky Antal szent beszédei. Ara füzve 5 K.

X. Pius pápa életének és uralkodásának története napjainkig. Irta Frater Aladár és Dr. Czaich Árpád Gilbert. Füzve 6 K, kötve 12 K.

A magyar baptisták szervezete és hitvallomása. Irta Dr. Dudek János. Ara füzve 160 K.

Sötét lapok — Fényes lapok. Irta Dr. Tardos. Ara füzve 1 K.

Rózsa és Liliom. (Szűz szent Tekla.) Történeti színmű az egyház bölesököréből öt felvonásban. Irta Dr. Bartalos Gyula. Ara füzve 80 fillér, hangjeggyel 1 K.

Örökzöld levelek. Árpádházi szent Erzsébet asszony tiszteletére. Összegyűjté Ruszka Antal Zoltán. Ara füzve 40 fillér.

Seneca erkölcsbölcsélete. Irta Alleram Gyula. Ara füzve 360 K.

A katolikus hitellemezés története Magyarországon. Irta Érdújhelyi Menyhért. Ara füzve 7 K.

Jézus Krisztus egyházának története. Irta Chobot Ferenc. Ara füzve I—III. rész 22 K, kötve 28 K.

Magyarország társadalma XI. század törvényeiben. Irta Dr. Erdélyi László. Ara füzve 3 K.

Jézus Krisztus születésének esztendeje és a keresztény időszámítás. Irta Huber Lipót. Ara füzve 60 fillér.

Csaplár Benedek emlékezete. Irta Prónai Antal dr. Ara füzve 80 fillér.

Miért boldogtalan oly sok házaspár? Vagyis a vegyesházasságról. Irta Reviczky Aladár C. M. Ara füzve 16 fillér.

Népiratok

Magyar rabszolgák Amerikában. Igaz történet. 252. szám. Irta Kacziány Géza. Ara füzve 20 fillér.

Sok gyermek — sok áldás. 253. szám. Irta A nép barátja. Ara füzve 16 fillér.

Szép Rozál romlása. 255. szám. Irta A nép barátja. Ara füzve 20 fillér.

Karácsony az égben. 258. szám. Irta Asteroid. Ara füzve 12 fillér.

Lurdské Damiatky. Dña Dr.-a Damján Vargha, podára Dr.-a Josef Janda. (Tót.) Číslo 3. Ara 40 fillér.

Slepý Kôň. A či: Boh zaplati kazdiemu. Najusal Stefan Kines, Poslovenčil Jozef Janda dr.-a. (Tót.) Číslo 6. Ara 6 fillér.

Maj Chrám Boži V. Uctivosti. Dña A. Németha, podára Dr.-a Jozef N. Janda. (Tót.) Číslo 8. Ara 6 fillér.

Prokletstvo zla Jezika hi žalostan dogogjaj ive, pavič Napisav Josip Poszter. Priveo Stépan Diteljász. (Ilyr.) Číslo 1. Ara 6 fillér.

A fentiek kaphatók

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében: Budapest IV., Kecskeméti-utca 2. sz.